

Oy Katternö Ab
Storgatan 8
68600 Jakobstad

Översättning

Viite
Hänvisning

Asia
Ärende

UTLÅTANDE OM MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNINGEN
Oy Katternö Ab, energiprojekt för utnyttjande av avfall som energikälla

1. UPPGIFTER OM PROJEKTET OCH MKB-FÖRFARANDET

Oy Katternö Ab har 11.6.2004 i egenskap av projektansvarig tillställt Västra Finlands miljöcentral en miljökonsekvensbeskrivning i enlighet med lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (MKB) (468/1994, ändring 267/1999), vilken gäller energiprojektet för utnyttjande av avfall som energikälla.

Syftet med MKB-förfarandet är att främja identifieringen av betydande miljökonsekvenser och ett enhetligt beaktande av miljökonsekvenser vid planering och beslutsfattande och att samtidigt öka medborgarnas tillgång till information och medbestämmande. I MKB-förfarandet fattas inga beslut om projektet, utan målet är att framställa mångsidig information till grund för beslutsfattandet.

Projektansvarig:

Oy Katternö Ab
Storgatan 8
68600 Jakobstad

Konsult:

Electrowatt-Ekono Oy
PB 93
02151 Esbo

Kontaktmyndighet:

Västra Finlands miljöcentral
PB 262, Skolhusgatan 19
65101 Vasa

Enligt 6 § 11 momentet punkt b i förordningen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning tillämpas MKB-förfarandet på anläggningar för förbränning eller fysikalisk-kemisk behandling av annat avfall än problemavfall vilka är dimensionerade för mer än 100 ton avfall per dygn. Miljökonsekvensbeskrivningen är en utredning enligt MKB-lagen, i vilken framförs uppgifter om projektet och projektalternativen, en enhetlig uppskattning av alternativens miljökonsekvenser och en plan över minskning och uppföljning av skadliga konsekvenser.

Projektet gäller återvinning av avfall i en anläggning, varvid verksamheten fordrar miljö-tillstånd enligt 28 § 4 momentet miljöskyddslagen (86/2000).

Uppgifter om projektet

Projektets syfte är att producera ånga för att effektivera det existerande kraftverkets elproduktion och/eller för direkt fjärrvärme och elektricitet för distributionsnätet antingen i en avfallsförbrännings- eller parallellförbränningsanläggning.

Alternativ som granskades i bedömningen

- Byggande av en ny avfallsförbränningsanläggning baserad på rostförbränningsteknik (AK3) på UPM-Kymmene fabriksområde i Jakobstad. Anläggningen skulle producera mättad ånga, som skulle användas för att förvärma matarvattnet i det befintliga kraftverkets (AK2) turbinanläggning, varvid elproduktionen effektiveras.
- Förnyelse av den nuvarande barkpannan på fabriksområdet (AK1), i vilken förbränns bark och tidvis returbränslepellets, till en parallellförbränningsanläggning, som förbränner avfall och torv. Anläggningen skulle producera fjärrvärme och elektricitet. Med värmen från anläggningen kunde också matarvattnet från det nuvarande kraftverkets turbinanläggning (AK2) värmas upp.
- Som kombinationsalternativ granskas förverkligande av både avfallsförbränningsanläggningen och parallellförbränningsanläggningen.
- I nollalternativet fortsätter produktionen av värme och elektricitet i Jakobstad med existerande produktionsanläggningar och avfallet deponeras fortsättningsvis på nuvarande och framtida avstjälningsplatser eller återvinns som energi på annan ort.

2. KUNGÖRELSE AV BEDÖMNINGSBESKRIVNINGEN OCH HÖRANDE

Kontaktmyndigheten har kungjort miljökonsekvensbeskrivningen. Kungörelsen och bedömningsbeskrivningen har varit framlagda till påseende 27.7.2004 – 27.8.2004 på följande platser under tjänstetid:

Jakobstads stad, den officiella anslagstavlan, Strengbergsgatan, 68600 Jakobstad
 Jakobstads stads huvudbibliotek, Runebergsgatan 1, 68600 Jakobstad
 Larsmo kommun, kommunämbetsverkets anslagstavla, Norra Larsmovägen 30, 68570
 Larsmo
 Larsmo kommunbibliotek, Norra Larsmovägen 30, 68570 Larsmo

Kungörelsen har dessutom publicerats i tidningarna Jakobstads Tidning, Keski-Pohjanmaa, Pietarsaaren Sanomat och Österbottningen. För allmänheten ordnades ett evenemang om projektet 10.8.2004.

Utlåtande om bedömningsbeskrivningen har begärts av följande: Stadsstyrelsen i Jakobstad, kommunstyrelsen i Pedersöre, kommunstyrelsen i Larsmo, kommunstyrelsen i Kronoby, Österbottens förbund, Finlands naturskyddsförbunds Österbotten distrikt r.f., Österbottens TE-central och Länsstyrelsen i Västra Finlands län/serviceenheten i Vasa.

3. SAMMANDRAG AV UTLÅTANDEN OCH ÅSIKTER

Österbottens förbund 24.8.2004

Österbottens förbund konstaterar med hänvisning till sitt utlåtande om bedömningsprogrammet att miljökonsekvensbeskrivningen inte har utsträckts till Satakunta, utan avfallshandlingens och energiproduktionens nuläge och framtida läge behandlas endast på området av Västra Finlands och Norra Österbottens miljöcentraler. I beskrivningen utgår man från att avfallsbränslets upphandlingsområde grovt taget omfattar landskapen Södra Österbotten, Österbotten och Mellersta Österbotten samt delvis även Norra Österbotten. I beskrivningen anges mycket riktigt att det framtida marknadsläget kan komma att innebära att avfallsbränsle för anläggningen upphandlas även på längre håll, var som helst i landet. Bedömningsbeskrivningens punkt Anknytning till andra projekt och planer bör ännu kompletteras med befintliga och aktuella projekt. I bedömningsbeskrivningen bör dessutom granskas andra projekts inverkan på möjligheterna att genomföra detta projekt. Eftersom bränsletransporterna, återfärderna och transporten av aska medför en betydande trafikökning, bör dess konsekvenser för trafiksäkerheten utvärderas.

Med beaktande av det som anges ovan anser Österbottens förbund att miljökonsekvensbeskrivningen är uppgjord med sakkunskap och innehåller tillräcklig information om de frågor som enligt förordningen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning skall behandlas i en miljökonsekvensbeskrivning.

Stadsstyrelsen i Jakobstad 8.9.2004

Stadsstyrelsen har godkänt och skickat miljövärdschefens förslag till utlåtande såsom sitt utlåtande. I utlåtandet sägs bl.a. att under den senaste tiden har man allmänt allt mer börjat omfatta tanken på återvinning av avfall som energikälla, men detta får inte undergräva avfallshandlingens huvudprinciper: att minimera uppkomsten av avfall och att i första hand använda avfallet som råmaterial.

Utnyttjandet av avfall som energikälla ger lokalt upphov till en betydande trafikökning, luftutsläpp och problem att deponera biprodukterna (aska). Trafiken på området upplevs redan i dag vara mycket livlig och det är därför nödvändigt att reda ut vad ökningen innebär för utsläppen, trafiksäkerheten och behovet att bygga ut vägnätet.

I kapitlet Förebyggande och mildrande av olägenheter borde också förbränningsprocessen och hur den kan regleras ha behandlats, eftersom det via den är möjligt att påverka uppkomsten av kväveoxider, dioxiner och furaner. Detta gäller också andra komponenter i rökgasen.

Deponeringen av aska bör också redas ut. Det kan bli nödvändigt att se över miljötillståndet för askdeponeringsområdet på Pirilö, ifall denna deponeringsplats blir aktuell.

Länsstyrelsen i västra Finland/Vasa serviceenhet, social- och hälsovårdsavdelningen 30.8.2004

Bedömningsbeskrivningen är saklig och ändamålsenlig vad gäller granskningen av konsekvenserna för människorna. De hygieniska aspekterna på platsen där avfallet tas emot har framförts tillräckligt ingående och fungerar sannolikt tillräckligt väl på det sätt som föreslagits. Länsstyrelsen förhåller sig positivt till projektet, eftersom modern förbrännings- och reningsteknik gör att en avfallsförbränningsanläggning är det bästa sättet att behandla

avfall i syfte att förebygga de sanitära mikrobiologiska olägenheter som avfallet orsakar för människan.

Pedersöre kommun 31.8.2004

Kommunen konstaterar att miljökonsekvensbeskrivningen innehåller de uppgifter som förutsätts i MKB-förordningen. Bedömningsbeskrivningen har varit framlagd till allmänt påseende i Jakobstads stad och Larsmo kommun, men inte i Pedersöre kommun, trots att energiprojektet berör invånarna i Pedersöre kommun, speciellt i kommunens västra delar, men även indirekt i övriga delar av kommunen. När det gäller trafiken redogörs endast för Kållbyvägens och Nordanvägens trafikökning, medan ökningen på övriga vägar i regionen inte berörs. En stor del av avfallstransporterna från de finska kommunerna skulle ske via stamväg 68, som går via Pedersöre kommun samt även på riksväg 8.

Spridningsmodellerna för rökgasutsläppen har gjorts för en 10 km:s radie, men i beskrivningen behandlas endast ett 12 x 14 km stort närområde. Detta innebär att resultaten av granskningen inte omfattar Pedersöre kommuns delar av granskningsområdet, trots att de ligger på mindre än 10 km:s radie från anläggningen.

Miljövårdsnämnden godkänner beskrivningen med ett tillägg om att den är bristfällig och otillräcklig i fråga om miljökonsekvenserna som det planerade energiprojektet medför för Pedersöre kommuns invånare.

Kronoby kommun 27.8.2004

Kommunstyrelsen konstaterar att inga anmärkningar framförs om miljökonsekvensbeskrivningen, utan den antecknas för kännedom.

Larsmo kommun 27.8.2004

Miljökonsekvensbeskrivningen är välskriven och detaljerad. Kommunen konstaterar att det saknas en utredning över storleken och inverkan av värmebelastningen på Larsmo skärgård. I skärgården finns flera vandringsleder och lekplatser för fiskeriekonomiskt viktiga kallvattenarter. I beskrivningen nämns inget om hur varmvattenbelastningen från UPM och Alholmens Kraft i dagsläget påverkar vattenmiljön i detta hänseende och inte heller om den framtida situationen. Kommunen anser också att miljökonsekvensbeskrivningen är bristfällig i fråga om bedömningen av effekterna på Natura 2000-området i Larsmo skärgård. Kommunen yrkar således på att miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras med uppgifter om den totala spillvärmebelastningen i området och dess inverkan på vattenmiljön. Dessutom yrkar kommunen på att det klargörs vilka lekplatser för sik och lake som löper risk att påverkas av den ökade värmebelastningen.

I fråga om utsläppen i luften konstaterar kommunen att i synnerhet kvicksilver- och kadmium-talliumutsläppen är mycket stora. Kommunen yrkar på att utsläppsmängderna kontrolleras i skyndsam ordning och undrar om BAT (bästa tillgängliga teknik) har tillämpats. I detta sammanhang bör också redas ut hur avfallssorteringen inverkar på utsläppen.

Österbottens TE-central 27.8.2004

Österbottens TE-central hänvisar till sitt utlåtande om miljökonsekvensbedömningsprogrammet och konstaterar att centralen har fordrat en utredning av kylvattnets fiskeriekonomiska konsekvenser. I bedömningsbeskrivningen har projektets fiskeriekonomiska konsekvenser behandlats ytligt och effekterna på yngelproduktionen hos höst- och vinterlekande fiskarter har förbigåtts helt såsom även det svaga istäckets inverkan på vinterfisket i området.

Finlands naturskyddsförbunds Österbottens distrikt rf. och Jakobstads natur 25.8.2004

Miljökonsekvensbeskrivningen ger en täckande bild av projektet, men förbundet vill ändå fästa uppmärksamheten på några detaljer.

Övriga motsvarande aktuella projekt behandlas för snävt, trots att de kan påverka verksamheten som Oy Katternö Ab har planerat.

Hierarkiska mål har ställts upp för avfallshanteringen, vilket har fördunklats i detta projekt där materialåtervinning och energiutvinning har likställts.

När det gäller slutdeponeringen av aska är bedömningsbeskrivningen för otydlig. Villkoren för slutdeponering av olika askfraktioner på t.ex. Pirilö borde ha utretts.

Avfallstransporterna till förbränningsanläggningen och transport av aska från anläggningen ökar den tunga trafiken avsevärt. Det bör utredas om samma lastbilar kan föra bränsle till anläggningen och aska därifrån, vilket skulle minska miljöbelastningen och kostnaderna.

Förbränning av avloppsslam förutsätter avfallstorkning och av detta uppstår mer avloppsvatten att rena antingen i Jakobstad eller annorstädes. Reningen av avloppsvattnet kan fordra tilläggsinvesteringar för reningsverken.

Om animaliskt avfall förbränns i anläggningen, kan askan tolkas vara helt och hållet problemavfall. Detta har inte behandlats i bedömningsbeskrivningen, trots att det skulle medföra stora tilläggskostnader.

Uppskattningen av avledandet av värmeenergi ut i havet och dess inverkan på havsområdet är tämligen yttlig. Ärendet borde ha utretts noggrannare.

Förbränningsanläggningsprojektets inverkan på utnyttjandet av naturresurserna har endast delvis beaktats i bedömningsbeskrivningen. Sådana anläggningsalternativ som fordrar användning av torv som bibränsle är särskilt dåliga.

4. KONTAKTMYNDIGHETENS UTLÅTANDE

Projektbeskrivningen

Projektets planeringssituation, deponeringsplatsalternativen och uppgifterna om den projektansvarige har framförts på behörigt sätt. Motiveringarna till projektets syfte, behov och mål framgår av beskrivningen.

Projektets centrala delar och tekniska lösningar har beskrivits tillräckligt detaljerat för att konsekvensbedömningen skall kunna genomföras. Förfarandet i situationer med eventuell överproduktion av värme och spillvärmens vattendragspåverkan skulle ha kunnat beskrivas noggrannare. I sitt utlåtande om bedömningsprogrammet fordrade kontaktmyndigheten även noggrannare utredning om deponeringen av askan från avfallsförbränningsanläggningen.

Projektets anknytning till andra planer och projekt har kompletterats. I bedömningsbeskrivningen beskrivs avfallshanteringssituationen allmänt, den riksomfattande avfallsplanen och Västra Finlands regionala avfallsplan samt vattenskyddets målprogram och olika skyddsprogram och avfallsförbränningsanläggningens förhållande till dessa.

På Västra Finlands miljöcentrals område finns flera aktuella och genomförda MKB-processer i anslutning till avfallsförbränning. Marknadsdomstolen upphävde sex avfallshandlingsbolags gemensamma anskaffningsring och det val som de gjort utgående från ofertbegäran, vilket betyder att situationen ännu är olöst. Den riksomfattande och regionala avfallsplanen skall även revideras. Projekten behandlas i separata MKB-förfaranden, men i samband med dem bör bakgrundssituationen föras fram.

Tillstånden som projektet fordrar har beskrivits i bedömningsbeskrivningen, och det har konstaterats att olika alternativ har olika ställning i fråga om planläggningen. Tomten för parallellförbränningsanläggningen, dvs. AK1 är belägen på industriområdet och har redan tidigare reserverats för kraftverksverksamhet. Tomten för den nya avfallsförbränningsanläggningen är däremot belägen på området för hamn- och lagerfunktioner enligt den gamla planen, varför användningen av tomten för den planerade verksamheten sannolikt fordrar en planändring. Projektet överensstämmer med den gällande regionplanen och landskapsplanen som är under arbete.

Miljökonsekvensbedömningen har inte förenats med förfaranden enligt andra lagar, såsom planläggning eller Naturabedömning enligt naturvårdslagen. Projektets Naturabedömning i Larsmo skärgård skall utföras i samband med en eventuell miljötillståndsansökan.

Utredning av konsekvenser och bedömning av deras betydelse

Grunden för konsekvensbedömningen har varit miljöns nuvarande tillstånd. Bedömningarnas, granskningsområdets och verkningens områdes avgränsning är behörig, trots att det skulle ha varit önskvärt att även Pedersöre kommuns område hade behandlats i samband med granskningen av luftutsläppens spridning. Alternativens konsekvenser har utvärderats med hjälp av en kvalitativ jämförelsetabell. I förfarandet med deltagande har medborgarna och intressegrupperna gett information om de frågor som de anser vara viktiga.

I projektet bedömdes miljökonsekvenserna under pågående bygge, situationen efter att verksamheten har upphört och anläggningen stängts samt riskerna för hälsan och säkerheten. Riskerna för en miljöolycka har uppskattats för ett område ca en kilometer från anläggningen. Bedömningsprogrammet tog redan preliminärt ställning till betydelsen när gränserna för utredningen av konsekvenserna fastställdes. I samband med utredningarna har definitionen av konsekvensernas betydelse preciserats.

Projektets mest betydande konsekvenser uppstår när anläggningen är i drift av utsläppen i luften och konsekvenserna av energiproduktionssystemets totala utsläpp och förändringarna i trafikmängden som anläggningen ger upphov till. Miljöproblemen, utsläppen samt trafiksäkerhetsrisken som större trafikmängder ger upphov till borde i detta sammanhang ha behandlats mera ingående.

Rökgasutsläppen kommer enligt bedömningsbeskrivningen att underskrida utsläppsgränserna för avfallsförbränningsanläggningar i enlighet med avfallsförbränningsförordningen. I bedömningsbeskrivningen konstateras att svaveldioxid-, kväveoxid- och partikelhalterna, som har beräknats med spridningskalkyler, i de maximala utsläppen från den planerade förbränningsanläggningen underskrider helt klart gällande gränsvärden för luftföroreningar i Finland. Trafikökningen är i storleksklassen 2 – 4 % i de olika alternativen. Trafikökningen är störst i kombinationsalternativet.

Om jämförelsen av miljökonsekvenserna av de olika alternativen för förbränningsteknik konstateras att skillnaderna inte är stora. Sammansättningen, behandlingen och deponeringen av avfall som uppstår i avfallsförbränningen har behandlats ytligt och fordrar tilläggsutredningar.

Jämförelse av alternativen och deras genomförbarhet

Alternativen har jämförts på behörigt sätt. Vid val av genomföringsalternativ för projektet är det väsentligt att se till att eventuella justeringar av detaljplanen sköts på behörigt sätt och i god tid. I samband med planläggningen kan man även vid behov se över bullerskyd-

det i bostadsområden och andra störningskänsliga områden, ifall detta konstateras vara nödvändigt.

Förebyggande av skadliga konsekvenser

Förebyggandet av skadliga konsekvenser har till de viktigaste delarna behandlats och åtgärderna är behöriga. Behandling av avloppsvattnet som uppstår i torkningen av avloppsslammet har inte tagits upp i bedömningsbeskrivningen, inte heller tar den ställning till var slammet skall torkas. I bedömningsbeskrivningen skulle det ha varit skäl att konstatera att ökningen av ammonium-kvävebelastningen från denna avloppsvattenfraktion är betydande på förhand uppskattat och att konsekvenserna och möjligheterna att minska denna belastning och även fosforbelastningen borde noggrannare utredas antingen vid avfallsförbränningsanläggningen eller reningsverket.

Valet av förbränningsprocess och rätt reglering av den kan avsevärt påverka uppkomsten av bl.a. dioxiner och furaner. Ett dylikt begrundade saknas i bedömningsbeskrivningen.

Deltagande

Arrangemangen för deltagande i bedömningsförfarandet har beskrivits i bedömningsbeskrivningen. Information om de frågor som medborgarna och olika intressegrupper anser vara viktiga har erhållits bl.a. i samband med informations- och hörandeförfarande samt i uppföljningsgruppens arbete. Åsikter som har kommit fram under processen har beaktats i bedömningsförfarandet.

Rapportering

Bedömningsbeskrivningen är tydlig och texten är åskådlig med skisser, bilder och kartor. I sitt tidigare utlåtande om bedömningsprogrammet framförde kontaktmyndigheten att t.ex. en grundkarta dessutom borde bifogas till beskrivningen. Noggrann presentation av resultaten har betydelse för de berörda. Beskrivningens bilder och kartor är åskådliga och mångsidiga.

Bedömningsbeskrivningens tillräcklighet

I bedömningsbeskrivningen framförs de behövliga aspekterna enligt 12 § förordningen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Konsekvensbedömningen täcker de viktiga elementen som enligt MKB-lagen skall utredas och som framförts i utlåtandena och ställningstagandena. Bedömningsbeskrivningen är även i övrigt tillräcklig och täcker kraven enligt lagen.

5. KUNGÖRELSE AV UTLÅTANDET

Miljöcentralen skickar sitt utlåtande till den projektansvarige och till dem som har gett utlåtande. Dessutom läggs utlåtandet fram till påseende för allmänheten under en månads tid under tjänstetid på Jakobstads stads och Larsmo kommuns officiella anslagstavlor och i Jakobstads stads och Larsmo kommuns huvudbibliotek. Kontaktmyndigheten skickar också den projektansvarige kopior av utlåtandena och åsikterna. Originalhandlingarna uppbevaras på Västra Finlands miljöcentral.

Direktör

PERTTI SEVOLA
Pertti Sevola

Miljöskyddschef

AULIS RANTALA
Aulis Rantala

Avgift 6720 euro

Fastställande av avgift och sökande av ändring i avgiften

Avgiften har fastställts enligt 8 § lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) och miljöministeriets förordning om de regionala miljöcentralernas avgiftsbelagda prestationer (1237/2003). Enligt lagen om grunderna för avgifter till staten får ändring inte sökas i ett beslut som gäller avgift. En betalningsskyldig som anser att ett fel har begåtts vid fastställande av avgiften kan däremot skriftligen yrka på rättelse av avgiften hos Västra Finlands miljöcentral inom sex månader från att avgiften påfördes.

Sändlista:

Oy Katternö Ab
Storgatan 8
68600 Jakobstad

För kännedom:

De som har gett utlåtande
Miljöministeriet
Finlands miljöcentral, 2 exemplar inklusive översättningar